

בקרן זווית

לא היו ימים קשים לבעלי התשובה כמו ימיהן של תשפ"ד ותשפ"ה.

הייתי שם פעם.

ישבתי במעגלים השותקים, הזועקים, הכועסים לעיתים, של האבדן.

חרדתי מהדפיקה בדלת

לא חייתי ל'וי' הכחול בוואטסאפ, שטרם כבש אותנו בכיבוש אלים. המתנתי למרכזנית של האוגדה, שהעבירה אותי לחברתה מהחטיבה, שחיפשה זמן מה את ה'בננה' המתאימה כדי להעביר אותי לגדוד ומשם למרכזיה הניידת של פלוגת הצנחנים בבינת ג'בייל.

ואז, לפעמים מאוד, הוא היה עונה לי. וידעתי שהוא חי. וסידרתי נשימה עד הסבב הבא. אם יהיה.

*

הייתי שם, בכל הלוויות, בבכי הנורא הזה שאין לו נחמה. ברמת השרון, בבית השיטה, בדלית אל כרמל ובקרית ארבע.

את הכאב הזה אי אפשר להדחיק או להחביא. שנים שחשבתי שכן. עד שהמבול הזה של תשרי ואוקטובר המטיר עלי לוויות, לוויות.

*

כואב היה לנו אז, מאוד מאוד. השארנו חברים על אדמת לבנון, איבדנו חיים. אבל גם נכונים היינו. ויפים ואמיצים צועדים על מדשאות הקיבוץ ונושאים עיניים רמות כאדוני הארץ הזאת.

כן. לפעמים הכאב מביא איתו גם גאווה. לפעמים טובה הגאווה הזאת, מרפאת ומרפדת משהו מהתהום. ולפעמים היא מסנוורת ואוטמת אותנו מלתת מקום למשהו נכון אחר. למשהו, בכלל...

וכאשר בהרף-רגע של חסד הוסר משהו מהמסך, כאשר הכאב היה כל כך נוכח שאי אפשר היה לא לשאול מולו שאלות, מצאנו את עצמנו ממצמצים קצת בעיניים, מנמיכים קצת את הגב, ומחפשים איזה שורש לאחוז בו. ומוצאים.

ומהשורש הזה הצמיחו הבנים והבנות שלנו עצי חיים. הם – לעולם לא יוכלו לחוש את עצמת הכאב ולהבין את עומק התהום ממנה באנו. ואנחנו לעולם לא נוכל לאמוד את גובה הצמרות שהם הצמיחו מהשורשים שבחרנו עבורם.

שנים ארוכות שאני כאן, בחברה בה בחרתי לחיות אחרי מסע של חיפוש. אחרי ששאלתי את עצמי למה ולכן זורם כל הדם הזה. אחרי שנעורתי לראות שעבורי - החילוניות היא קונספציה שקרסה. היא אשליה שסינוורה אותי וטשטשה לי את העובדה שכל הדפים הקרועים הללו הם חלק מספר עב כרס שאנחנו כותבים בו את הפרק הבא. מתוך מחויבות לפרקים הקודמים.

*

טוב היה לנו בהתפכחות מהקונספציה. נכון היה לנו לבוא נקיים וחפים מכוחנו, דלים מעוצם ידינו וחיים רק מידו הפתוחה והרחבה.

כמה עצוב ומביך לגלות שגם כאן, בעיר המקלט, יכולה ללכוד אותנו גאווה. שגם הציבור בו בחרנו עלול לאטום את עצמו מלחוש חמלה. מלחלוק כאב. מלראות. שגם מי שמנסה לחיות על פי התורה הנקיה והענווה הזאת לא תמיד מצליח להצמיח אמת מן הארץ. כמה מביך שאנה מפניך אברח. שחולצה לבנה עלולה גם לסנוור, להשטיח ולהשכיח את המורכבות. את הערבות והאהבה.

*

בבדידות שמעולם לא חזיתי שאחווה אני עומדת עכשיו בצומת שוממה. ממול, במרחק נגיעה, מביט בי הכאב ההוא, המוכר מאז, ששב להציף כמו מבול את הארץ. ומנגד - התורה והנסיון לאחוז בה. תמה וברה, כמעט שקופה, כשהכל מטושטש כל כך. רועש ושטוח.

כמה קל וממכר יהיה לחזור ולהתרפק אל המוכר ההוא. להתחבק אל תוכו. הוא יהיה כואב, נכון. אבל תהיה בו נחמה ששמורה ליפים והנכונים. תהיה בו שוב גאווה וזקיפות קומה, יחפה, עם בלורית ותואר. יהיה בו בכי אבל לא תהיה בו מבוכה. ולא יבוזו לו...

במקום בו אני נמצאת כעת אין שום דבר פוטוגני. כאן עומדים בפינה כל הילדים הרעים של הכיתה וצריכים להתבייש נורא. שממה של מדבר שמדבר בשפה שקשה מאוד לשמוע. קול דממה דקה כל כך שנעלמת אל תוך רעש ההתלהמות והשנאה. המובנים מאוד.

ריבונו של עולם. כמה גלות.

*

אמא, אומר לי הבן שלי בשקט. אולי קל יותר יהיה לי עכשיו ללבוש חאקי מאשר חולצה לבנה. ואולי גם לך זה יהיה קל יותר... את רוצה שאלבש חולצה לבנה?

המזוודה של הזמן שמקדים להתחיל מחכה ליד הדלת. מלאה בחולצות לבנות.

הבן יודע לשאול. ויודע גם לבד להשיב... יודע כמה צבעים בוהקים מאחורי הלבן של החולצה שלו. יודע שהיא הדבר הססגוני ביותר בחיינו.

כן אני רוצה. בוודאות. רוצה לבן של תורה. לבן כמעט שקוף של טוהר. של משמעות. של גם אם יבוזו. לבן שמוכן לעמוד בפינה, בקרן הזווית, ויודע שהיא המרכז. גם אם לא נוח בה.

אבל תזהר מאוד מאוד בן שלי שלא תסתננור.

שלא תאבד את החמלה. שלא תשכח לייחל ולזעוק ולכאוב ולבקש גם על החאקי. לאהוב אותו בלב ענק מחובר ומכיל. להבין את הכעס שלו.

ולייקר מאוד מאוד את הלבן של האמת.

שתהיה ראוי

שנהיה כולנו רואים היטב וראויים מאוד.